

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः, (साहित्यम्) (प्रथमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतुः (साहित्यम्) - प्रथमपत्रम्

विषयः - साहित्यदर्पणम् (प्रथम-दशमपरिच्छेदौ)

पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. भामहस्य मते काव्यप्रयोजनं किम् ?
2. 'अदोषौ' इति पदस्य व्युत्पत्तिः का ?
3. सगुणौ इत्यस्य कोऽर्थः ?
4. काव्ये रसस्य किं स्थानम् ?
5. पण्डितजगन्नाथस्य काव्यलक्षणं किम् ?
6. 'दोषास्तस्यापकर्षका' इत्यत्र तस्येति शब्देन किं गृह्यते ?
7. पुरुषार्थाः के ?
8. 'सौन्दर्यम् अलङ्कारः' इति केनोक्तम् ?
9. लाटानुप्रासस्य एकमुदाहरणं दीयताम् ?
10. 'छेक' इति पदस्य कोऽर्थः ?
11. साहित्यदर्पणे वृत्त्यनुप्रासलक्षणं किम् ?
12. वक्रोक्त्यलङ्कारः कदा भवति ?
13. सभङ्गश्लेषस्य एकमुदाहरणं दीयताम् ?
14. प्रहेलिकायाः कति भेदाः ?
15. उपमानोपमेययोर्मध्ये कः प्रधानः ?
16. उपमालङ्कारस्य चत्वारः अंशाः के ?
17. विश्वनाथस्य उत्प्रेक्षालक्षणं किम् ?
18. व्यतिरेकालङ्कारलक्षणं किम् ?

19. समासोक्तिपदस्य अर्थः कः ?
20. साधर्म्यस्य सादृश्यस्य च को भेदः ?
21. मम्मटभट्टेन प्रतिपादितं काव्यलक्षणं किम् ?
22. काव्यप्रकाशः केन रचितः ?
23. “शरदिन्दुसुन्दररुचिः” इत्यस्य विग्रहं लिखत।
24. ‘विधेयाविमर्शः’ इत्यस्य कोऽर्थः ?
25. अलङ्कारशास्त्रस्य अपरं नाम किम् ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. विश्वनाथदिशा काव्यप्रयोजनं स्पष्टयत ।
2. ‘वाक्य रसात्मकं काव्यम्’ इति लक्षणं विशदयत ।
3. यमकालङ्कारं सोदाहरणं विवृणुत ।
4. पूर्णोपमां सोदाहरणं विवेचयत ।
5. निदर्शनां लक्षणोदाहरणपुरस्सरं वर्णयत ।
6. विशेषोक्तेः विभावनायाः को भेदः ?
7. काव्यात् चतुर्वर्गफलप्राप्तिः कथमिति स्पष्टयत ।
8. मङ्गलाचरणस्य प्रयोजनं प्रतिपादयत ।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. विश्वनाथानुसारेण मम्मटाचार्यस्य काव्यलक्षणं दूषयत।
2. अष्टप्रकारकं श्लेषालङ्कारं सोदाहरणं व्याख्यात ।
3. प्रतिवस्तूपमादृष्टान्तालङ्कारयोः वैलक्षण्यं विशदयत ।
4. साहित्यदर्पणानुसारेण उत्प्रेक्षालङ्कारं विवेचयत ।

Filename: Acharya Bridge 1st paper
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/14/2023 9:26:00 PM
Change Number: 138
Last Saved On: 12/3/2023 12:15:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 1,076 Minutes
Last Printed On: 12/3/2023 12:15:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,254 (approx.)
Number of Characters: 7,152 (approx.)